

€

**DARBO SU JAUNIMU GATVĒJE IR
MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU
TVARKOS APRAŠAI**

DEFINICIJOS

- **Mobilusis darbas su jaunimu** - darbo su jaunimu forma, paremta vykdomų veiklų lankstumu ir mobilumu, kai nuvykstama į gyvenamąją teritoriją, kurioje nėra darbo su jaunimu infrastruktūros, o veiklos vykdomos atsižvelgiant į šioje teritorijoje gyvenančių jaunų žmonių individualius poreikius.
- **Darbas su jaunimu gatvėje** – darbo su jaunimu forma, vykdoma ne institucinėje aplinkoje, bet tiesiogiai neformaliose jaunimo susibūrimo vietose (viešosios erdvės, gatvės, parkai, kavinės, sporto aikštynai, klubai ir kt.), ir yra nukreipta į jaunus žmones, kurie yra nepasiekiami vykdant kitas darbo su jaunimu formas.

TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Mobilusis darbas su jaunimu	Darbas su jaunimu gatvėje
užtikrinti jaunų žmonių turiningą laisvalaikį, ugdymą(-si) ir socialinę integraciją bei vykdyti jaunimo įgalinimą jaunų žmonių gyvenamojoje teritorijoje.	mažinti jaunų žmonių, leidžiančių laiką gatvėje, socialinę atskirtį bei didinti jų galimybes pilnavertiškai dalyvauti visuomenės gyvenime.
<ul style="list-style-type: none">• sudaryti sąlygas saugiai, atvirai, neformaliai, neįpareigojančiai aplinkai, kurioje jaunuolis gali ateiti, būti su draugais ir bendrauti su bendraamžiais.• Padėti įsitraukti jaunimui į artimiausiai esančią darbo su jaunimu infrastruktūrą (atvirieji jaunimo centrai, atvirosios jaunimo erdvės ir kt.), savanorišką veiklą ir jaunimo organizacijų veiklą.• Sudaryti sąlygas jaunam žmogui įsitraukti į bendruomenės veiklas, kuriant tarpusavio pasitikėjimo santykį tarp jaunuolio ir bendruomenės.• Ugdyti jaunuolių socialinius ir gyvenimo įgūdžius.• Konsultuoti įvairiose gyvenimo situacijose.• Parodyti jaunimui kitokias laisvalaikio leidimo, mokymosi galimybes per išvykstamąsias veiklas (pvz., mokymus, stovyklas, seminarus), įtraukti juos į tarpkultūrinį ugdymą, prevencinę veiklą.• Nesant galimybių patenkinti jauno žmogaus poreikius, nukreipiant jauną žmogų į atitinkamas institucijas.	<ul style="list-style-type: none">• užmegzti santykius su sunkumus patiriančiais jaunais žmonėmis, leidžiančiais laiką gatvėje, kuriems reikia pagalbos ir palaikymo, bet kurių nepasiekia veikiančios organizacijos ar institucijos.• kelti jaunų žmonių, leidžiančių laiką gatvėje motyvaciją pokyčiams bei kurti tvirtus, pagarbius ir abipusiu pasitikėjimu grįstus santykius tarp jaunimo ir darbuotojo, dirbančio gatvėje.• padėti jauniems žmonėms, leidžiantiems laiką gatvėje atkurti arba užmegzti ryšius su socialine aplinka, įgalinti juos pasinaudoti reikiamomis paslaugomis.• stiprinti jaunų žmonių, leidžiančių laiką gatvėje asmeninius ir tarpasmeninius gebėjimus jų aplinkoje.• suteikti kokybišką informaciją, organizuoti ir įgyvendinti veiklas, kurių pagalba didinamas jaunų žmonių sąmoningumas nusikalstamo elgesio, tabako, alkoholio, narkotinių ar kitų psichotropinių medžiagų vartojimo klausimais.• tarpininkauti ir atstovauti jaunų žmonių, leidžiančių laiką gatvėje interesus, sprendžiant klausimus, kurie susiję su jų gyvenimo pagerėjimu.

PRINCIPAI

Mobilusis darbas su jaunimu

Darbas su jaunimu gatvėje

Savanoriškumo - visi darbo su jaunimu gatvėje (mobiliojo darbo su jaunimu) įsitraukimo pasiūlymai (įskaitant ir bendravimą su darbuotoju, dirbančiu gatvėje) yra paremti jaunų žmonių savanoriškumu, t. y., laisvo apsisprendimo principu.

Orientavimosi į jauno žmogaus poreikius - orientuojamasi į jaunų žmonių poreikius, jų gyvenimo situaciją ir sąlygas, sprendžiami tie klausimai, kurie domina jauną žmogų ir yra jam svarbūs.

Bendradarbiavimo - darbuotojas, dirbantis su jaunimu, skatina bendradarbiavimą tarp įvairių įstaigų ir organizacijų bei įsitraukia į jau egzistuojančius tinklus.

Santykio kūrimo - vykdant mobilųjį darbą su jaunimu, svarbu kurti pasitikėjimu grįstus santykius tarp jaunimo darbuotojo ir jauno žmogaus. Darbuotojo, dirbančio su jaunimu, užduotis yra užmegzti santykį su jaunu žmogumi, orientuojantis į jauno žmogaus kasdienybę.

Abipusės pagarbos – darbuotojai, dirbantys su jaunimu, turi gerbti jaunų žmonių pasirinktą gyvenimo būdą, kuris gali skirtis nuo jų asmeninių vertybių. Darbuotojai, dirbantys su jaunimu, turi jausti savo asmenines ribas ir gebėti pasitraukti iš situacijų, kurios žeidžia jų orumą.

Aktyvaus įsitraukimo (dalyvavimo) - šis principas nusako jaunų žmonių įsitraukimą į bendrą sprendimų priėmimą. Aktyvus jaunuolio įsitraukimas yra mobiliojo darbo su jaunimu būdas ir darbo rezultatas.

Konfidencialumo - pagalba, kurią suteikia darbuotojai, dirbantys su jaunimu, bei asmeninė informacija, kuria pasidalina jauni žmonės su jais yra neviešinama, neperduodama kitoms institucijoms bei nedokumentuojama be jaunuolio sutikimo.

Prieinamumo - vykdomos veiklos ir teikiami pasiūlymai jaunam žmogui nepriklauso nuo narystės, nėra dalyvavimo mokesčių, reikalavimų gebėti ar mokėti, ar kitų veiksnių, galinčių riboti jaunų žmonių įsitraukimo galimybes. Visos veiklos vykdomos jaunų žmonių laisvu laiku jiems prieinamoje vietoje. Informacija apie veiklas turi būti viešinama jaunimui ir vietos bendruomenei prieinamais kanalais.

Pasiekiamumo - darbuotojai, dirbantys gatvėje, turi būti lengviausiai pasiekiami jauniems žmonėms, leidžiantiems laiką gatvėje, kurie patiria didžiausią atskirtį konkrečioje teritorijoje, tačiau jie turi megzti ryšius ir juos palaikyti su visais jaunais žmonėmis, kurie praleidžia reikšmingą dalį savo laiko gatvėje.

Poreikius atitinkančios pagalbos – darbuotojai, dirbantys gatvėje, pristato pagalbos galimybes jaunam žmogui, leidžiančiam laiką gatvėje, tačiau tik pats jaunuolis nusprendžia, kiek ir kokios pagalbos nori.

ORGANIZAVIMAS

	Mobilusis darbas su jaunimu	Darbas su jaunimu gatvėje
Kas gali vykdyti?	Mobilųjį darbą su jaunimu gali vykdyti su jaunimu dirbančios organizacijos (atvirieji jaunimo centrai, atvirosios jaunimo erdvės, socialiniai centrai, nevyriausybinės organizacijos ir kt.), turinčios ne mažiau nei 1 metų atvirojo darbo su jaunimu patirtį.	Darbo su jaunimu gatvėje gali vykdyti su jaunimu dirbančios organizacijos, kurios turi daugiau nei 1 metų patirtį dirbant su sunkumus patiriančiu jaunimu ir bendradarbiaujančios su socialiniais partneriais (bendradarbiavimo santykiai turi būti apibrėžti sutartimis), pvz., seniūnijų socialiniais darbuotojais, vietos bendruomenėmis, nakvynės namais, atviraisiais jaunimo centrais, medicinos įstaigomis, socialiniais centrais, globos namais, policija ir kitomis panašų darbą dirbančiomis organizacijomis.
Darbuotojai / Etatai	Mobilųjį darbą su jaunimu vykdančios organizacijos turi turėti ne mažiau 2 darbuotojų, dirbančių ne mažiau kaip po 0,5 etato mobiliamui darbui su jaunimu vykdyti.	Darbą su jaunimu vykdančios organizacijos turi turėti darbuotojų, dirbančių gatvėje, komandą (-as), kurioje turi dirbti ne mažiau 2 darbuotojų, dirbančių ne mažiau kaip po 0,5 etato.
Išsilavinimas	Bent vienas darbuotojas, dirbantis mobilųjį darbą su jaunimu, turi turėti socialinių mokslų srities (socialinio darbo, socialinės pedagogikos, psichologijos arba edukologijos) išsilavinimą.	socialinio darbo, socialinės pedagogikos, psichologijos studijos

ETAPAI

Mobilusis darbas su jaunimu

Darbas su jaunimu gatvėje

- Teorinis ir praktinis aplinkos tyrinėjimas. Šis etapas skirtas susipažinti su konkrečios teritorijos, kurioje planuojama dirbti, istorija, socialiniu, ekonominiu ir kultūriniu kontekstu.
- Jaunų žmonių situacijos tyrimas. Šis etapas skirtas fiziškai susipažinti su vietovės aplinka, kultūra, atskirti jaunuolių grupes, išsiaiškinti, koks vyraujantis bendravimas jaunuolių tarpe, pasižymėti jaunų žmonių susibūrimo ir padidintos rizikos vietas, įvardinti, koku laiku jauni žmonės renkasi konkrečiose vietose.
- Prisistatymo ir identiteto kūrimo etapas. Šis etapas skirtas susipažinti su kuo daugiau jaunų žmonių ir suformuoti darbuotojo, dirbančio su jaunimu, identitetą.
- Santykio stiprinimo etapas. Šis etapas skirtas sukurti abipusiu pasitikėjimu grįstus santykius.
- Palaikymo ir intervencijos etapas. Šis etapas skirtas tikslingam veikimui su jaunimo grupėmis: skatini dialogą tarp jaunimo ir vietinių bendruomenių, vykdyti intensyvų individualųjį darbą.
- Proceso užbaigimo etapas. Šis etapas skirtas užbaigti visus pradėtus procesus, atlikti veiklos įvertinimą, keičiantis darbuotojams – padėti naujam darbuotojui adaptuotis.

VERTINIMAS

Mobilusis darbas su jaunimu

Darbas su jaunimu gatvėje

- Mobilusis darbas su jaunimu ir darbas su jaunimu gatvėje turi būti vykdomas pagal metinį veiklos planą, kuriame yra išsikelti metiniai prioritetai, remiantis 13 punkte nurodytais etapais.
- Metinis veiklos planas turi būti sudaromas tarp mobilųjų darbą / darbą su jaunimu gatvėje vykdančios organizacijos ir šiai veiklai finansavimą teikiančios organizacijos / institucijos.

Mobilusis darbas su jaunimu

- Unikalių jaunų žmonių, su kuriais palaikomas reguliarus kontaktas, skaičius.
- Naujai įtraukto jaunimo dalis procentais nuo nuolat (du ir daugiau kartų) mobiliosiose veiklose besilankančio jaunimo skaičiaus.
- Vidutiniškai vieno užsiėmimo metu dalyvavusių jaunų žmonių skaičiaus.
- Veiklų, skatinančių jauną žmogų įsitraukti į visuomeninę veiklą, skaičius ir siekiami rezultatai.
- Veiklų, nukreiptų į individualų darbą su jaunais žmonėmis, skaičius ir siekiami rezultatai.
- Veiklų, nukreiptų į darbą su jaunimo grupėmis, skaičius ir siekiami rezultatai.
- Mobiliojo darbo su jaunimu komandos išvykų, skirtų mobiliojo darbo vykdymui, skaičius ir siekiami rezultatai.
- Sudarytos sąlygos jaunam žmogui įsitraukti į visuomeninę veiklą, ugdančius socialinius įgūdžius.
- Sudarytos sąlygos į veiklas įsitraukti atskirtį savo socialinėje aplinkoje patiriantiems, ar mažiau galimybių turintiems jauniems žmonėms skatinant jų socialinę integraciją.
- Sudarytos sąlygos, kad jaunas žmogus būtų motyvuojamas dalyvauti jo poreikius atitinkančioje veikloje, skatinamas tobulėti, ugdyti verslumo bei darbo rinkai reikalingus įgūdžius.

Darbas su jaunimu gatvėje

- Unikalių jaunų žmonių, su kuriais palaikomas reguliarus kontaktas (du ir daugiau kartų), skaičius.
- Naujai užmegztų kontaktų skaičius.
- Veiklų, nukreiptų į darbą su individualiais atvejais, skaičius ir siekiami rezultatai.
- Darbo su jaunimo grupėmis skaičius ir siekiami rezultatai.
- Darbo su bendruomene atvejų skaičius ir siekiami rezultatai.
- Valandos, kurias darbuotojai, dirbantys gatvėje, praleidžia gatvėje (ne mažiau kaip 12 valandų per savaitę).
- Veiklų, darbuotojams, dirbantiems su jaunimu gatvėje, siekiant įsitraukti į vietos tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo tinklus, skaičius.
- Sudarytos sąlygos į veiklas įsitraukti atskirtį savo socialinėje aplinkoje patiriantiems, ar mažiau galimybių turintiems jauniems žmonėms, skatinant jų socialinę integraciją.